ВІСТИ З УКРАІНИ.

Німці рабують дальше Украіну.

Українські селяни з оружэм в руках розправляють ся з наіздниками.

МОСКВА. — Варварське трактованя Німцями населеня занятих територій і стала реквізиція поживи викликують велике обурене і спричиняють оружні борби. В однім селі в київськім окрузі мешканці з машиновими карабінами і рушницими ставляли Німцям опір через три дні і були поконані при помочи уоружених автомобілів.

Німці арештували укр. правительство.

Селяни не слухають німецьких розпоряджень.

ЛОНДОН. — Німці встановили мілітарну власть в Київі, столиці України і арештували певне число членів правительства на тій основі, що "правительство оказало ся, за слабе до вдержаня закона і порядку". Так говорить берлінська урядова заява.

Серед арештованих українських правительственних урядників находить ся також і міністер війни.

Німці знесли всі конституційні права на Україні.

Освободили арештованих українських міністрів.

ЛОНДОН. — Депеша до "Ексчендж Телеграф" з Москви доносить нині, що українські міністри, котрі недавно були арештовані німецкими мілітарними властями зістали невдовзі по тім освободжені.

Генерал фон Айхгорн, німецкий військовий комендант, каже той кореспондент, що доносить про німецку акцію на Україні, видав послідної суботи рішуче роспоряджене касуючи всі конституційні права на території України.

В вівторок він перервав засіданэ Центральної Ради підчас коли она вела дискусію над тим роспорядженэм і арештував кількох міністрів, котрих одначе освободжено на слідуючий день.

Віцеканцлэр оправдуэ нім. насильства на Україні.

Каже, що визначні Українці плянували заговір на житэ німецьких офіцирів. Німецький віцеканцлэр Фрідеріх фон Паэр, промовляючи вчера перед головним комітетом райхстагу старав ся оправдати Німеччину за її уживанэ "зелізної руки" на Україні в минувших кількох днях, бо там, як він казав, визначні Українці, під назвою Комітету Безпеченьства, зістали зловлені на плянованю убійство німецьких офіцирів, або приготовлюваню, як він виразив ся "Сицилійської Вечірні."

"Сицилійською Вечірнею" названо масакру Французів на Сицилії, яка почала ся в Палэрмо 30 марта, 1282 р. тому, що она почала ся на вечірні в великодний понеділок. Населенэ з криком: "Смерть Французам" убито тоді 8.000 Французів без ріжниці становищ, пола, або віку).

Фон Паэр заявив, що в тім Комітеті Безпеченьства було кількох українських міністрів і що комітет робив свої засіданя в домі міністра війни. Він додав, що Німці "підприняли кроки, щоби їх зробити нешкідливими."

Німці привертають дідичів на Україні.

ЦІРІХ. — Генерал фон Айхгорн, комендант німецких війск на Україні — як доносить телэграма з Київа, — видав росказ до українських селян, щоби сі вернули назад всю землю дідичам і сейчас розпочали обробляти панські лани. Проти сего роспорядженя, яке охороняэ інтереси дідичів, (а найбільше їх э польських і російських), обурилась Центральна Рада, принявши резолюцію, в якій заявляэ, що вона не дозволить аби німецькі, австрійські або угорські коменданти вмішувались в політичне, соціяльне і економічне житэ України, та що інтервенція ген. фон Айхгорна причинить ся тільки до дізорганізації, і сотворить перепони в виконаню условин економічної угоди між Україною і центральними державами.

Рада сказала міністрови рільництва віднести ся до селян, щоби вони не слухали роспоряджения німецького коменданта.

В слідуючім числі починаэмо **друковати чудове оповіданэ "ОЛЮНЬКА".**

ДрукарнЯ Канадийця

ВИКОНУЭ

всякі друкарські роботи, як друкованэ книжок, листів, коверт оголошень, статутів, тикетів, визітові картки, бізнесові каратки і все проче що входить в обсяг друкарської штуки.

Ціна умірковaна

Друкарська робота першої кляси.

Адрес: — **Телэфон 6932**

THE CANADIAN
10336 - 96 Str.
EDMONTON, ALBERTA.

ПРОПАЛИ ДВА КОНІ

Шпаковаті, грива обтята 5 літ старі. Пропали на 12 мая на Норд-Едмонтон.

Хтоб знав де они нехай зголосить ся на низший адрес і ОДЕРЖИТЬ НАГОРОДУ.

ST. SAGAN
North Edmonton — Box 930.

НА ПРОДАЖ

3 молодих регістрованих бугаїв раси "шорт-горн" і 2 регістрованих лошаків-огерів раси "клайдес-дейл".

F. C. SMITH
Lamont. Alta

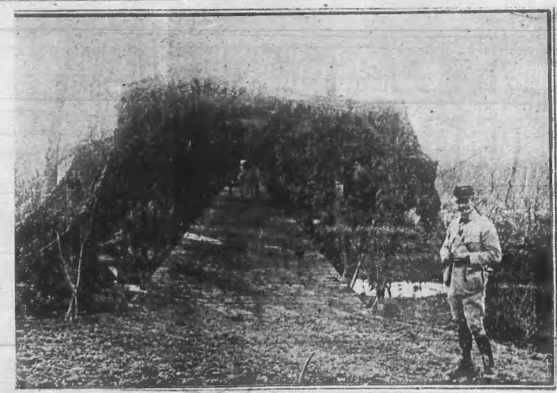

Всі важні дороги в Франциї суть замасковані перед нім. літаками.

„Канадиєць“ Релігійно-моральний ТИЖДНЕВНИК. Передплата на рік лише $1.

Канадиєць
THE CANADIAN

„THE CANADIAN“ 10336 -- 96 ST. Edmonton, -- Alberta. Advertising rates furnished on application. All kinds of job printing done.

РІК VIII. Ч. 21. EDMONTON 29. OF MAY 1918. VOL VIII. №. 21.

НІМЦІ ПОЧАЛИ ЗНОВА НАСТУП.

НІМЦІ ЗАБРАЛИ РОС. ЧОРНОМОРСЬКУ ФЛЬОТУ.

—*—:—*—

Продаж шкільної землі в Алберті.

Косторіка виповіла війну Німеччині.

Маленька република в полуд. Америці виповіла війну Німеччині. Се 21 держава, що видала досі війну Німеччині.

Нім. жовніри бунтують ся.

ВАШІНГТОН, 24-го мая. — Нім. дивізия в Двіньску збунтовалась, коли приказано їй йти на захід. Через се 50 жовнірів застрілено а 1.000 увязнено.

Нова република.

ЛОНДОН, 24-го мая. — Відколи повстала революция в Росії, Росія розпалась на 17 малих держав. Тими днями повстала нова держава Біла Русь, яка оголосила себе републикою. Біла Русь знаходить ся між границями України, Польщі і Литви.

Українські селяни бють Німців.

МОСКВА, 25-го мая. — Укр. селяни повстали проти нового правительства на Україні, побили нім. війска в 3 дневій борбі і заняли Полтаву.

Нім. субмарина затопила корабель з амр. жовнірами.

ЛОНДОН 25 мая. Нім. субмарина затопила уоружений перевозовий корабель "Молдавія" на якім були амер. жовніри. 56 амер. жовнірів втопилось.

Потяг, яким їхав австрійский цісар обкидано камінэм в Болгарії.

ЦУРИХ 25-го мая. — Доносять, що потяг яким вертав австр. цісар з Константинополя через Болгарію, обкидано камінэм. Много вікон повибивано а деяких і ранено. Камінэм кидали болгарські жовніри які були на відпустці.

Німеччина підбурювала Ірляндців до повстаня.

ЛОНДОН, 25-го мая. — Тепер вже цілковито доказано, що Німеччина підбурювала Ірляндців до повстаня проти Англії і в тій цили довозила амуніцию, оружіэ і гроші. Ірляндці мали зачати повстанэ сейчас, колиб Німці були заняли побереже в Франциї. Англія то ді мусілаб була стягнути всі свої війска з Ірляндиї до Франциї і се бувби найвідповіднійший час до повстаня.

Турки почали офензиву на Кавказі.

МОСКВА, 26-го мая. — Турецкі війска почали офензиву і йдуть далї на північ понад береги Чорного моря.

Німці далї приготовляють ся до атаку в Франциї.

ЛОНДОН 26-го мая. — Німецкі приготованя далї йдуть скорим ходом і то на велику скалю. Німеччина робить послїдні зусиля, щоб побідоносно закінчити війну сего року. Она думаэ эще раз вдарити на анг. позиції, прорвати їх і заняти французке побереже і сим закінчити війну. Колиж се не вдасть ся, то оголосить мирові точки і схоче так погодитись.

Британцї розбили Турків в Мезопотамії і взяли 9.000 в полон.

ЛОНДОН, 27-го мая. — Британські війска побили турецьку армію в Мезопотамії на голову і взяли 9.000 жовнірів в полон, 16 канон і 26 машинових крісів. Більша часть Мезопотамії очищена від Турків цілком.

Німці забрали більшу часть російскої фльоти.

АМСТЕРДАМ, 27-го мая. — Коли Німці заняли велику рос. пристань на Чорнім морю Севастополь, в нім. руки попалась більша часть чорноморської фльоти. Сім великих воэнних кораблїв, три нових а 7 старих кружляків і субмарини. Втікло лише 2 кружляки і два торговельні кораблї. Всі кораблї і канони в досить добрім порядку.

Французський вчений предсказуэ монархію в Росії.

ШТОКГОЛЬМ. — Прибувший тут французський економіст Макс Гошилэ, який перебув в Росії шість місяців дуже песемічно дивить ся на положенэ діл в Росії. Він уважаэ, що Лэнін і його спів-товариші по так званій "соціяльній революції" своїми насильствами над російською совістєю і сьвідомостєю здискредитували в очах народа не лише соціялізм, але й ідею народоправства. Большевизм несьвідомо, але систематично підготовляэ дорогу до встановленя монархії.

На сліпо затоплено нім. субмарину.

ЛОНДОН 28-го мая. — Брит. кружляк шукав за субмаринами. Нараз побачино бульки в однім місци а відтак пасок бульок в напрямі кружляка. Се була торпеда випущена зі субмарини. Торпеда на щастэ пішла попід кружляк. Тоді кружляк поплив до того місця де перший раз повстали бульки і кинув в воду бомбу. Бомба досягла в воді субмарину і викинула її на поверхню. Кинено эще кілька бомб і на воді показалась олива, як знак розторощеня субмарини.

Німці почали знова наступ.

ЛОНДОН 28-го мая. — Німці почали знова офензиву в Франциї. Офензиву почали они в двох місцях над рікою Ейсною і в Фляндриї. В Фляндриї Німці не поступили нічого вперед, брит. і французкі війска відбили кроваво всі зажерті атаки. Над Ейсною Німці поступили дуже мало що в кількох місцях.

Самостійні краї, які доси повстали з давної Росії.

1. Великоросія з Петроградом і Москвою.
2. Україна.
3. Сибірська република.
4. Донщина.
5. Кримська република.
6. Татарсько-башкарська република.
7. Бесарабія.
8. Кубань.
9. Литва.
10. Польща.
11. Фінляндія.
12. Кавказ.
13. Туркестан.
14. Вірменія.
15. Естонія.
16. Лівонія.
17. Біла Русь.

Позір фармарі з околиць Вегревіль і Біг Велий.

Шкільні землі будуть продаватись на Вегревіль дня 1-го червня о 10-тій год. рано.

На Біг Велий продаж пічнесь на 4-го червня о тій самій годині. В обох сих місцях шкільні землі будесь продавати около 50 миль кругом.

Землї йдуть через ліцитацію і на завдаток треба 10-ту часть а решта на 9 літ, на 6 проц.

АМЕРИКАНСЬКІ ЖОВНІРИ В ФРАНЦИЇ.

Американські жовніри прибувають до Франциї щодня в великім числї. Німеччина, яка легковажила собі Америку тепер побоюэсь її армії і хоче рішити війну перед прибутэм її.

ВИХОДИТЬ В СЕРЕДУ КОЖДОГО ТИЖДНЯ

Передплата на рік виносить $1.00

АДРЕС:

THE CANADIAN

10336--96 ST. EDMONTON, ALTA.

РУКОПИСИЙ, ПРИСЛАНИХ ДО РЕДАКЦІЇ, НЕ ЗВЕРТАЭ СЯ.

Редакция принимаэ всякі оголошеня по умірковаанй ціні; по близші інформациї пишіть до Редакциї.

За зміст оголошень, поміщених в "Канадийци", Редакція не відповідаэ.

Містимо всякі дописи — відносячі ся до житя — бутя нашого народу в Канаді. Дописий з нападами на поодинокі особи не містимо — хибаб они мали загальне значінэ.

НЕМА СЬВЯЩЕНИКА НА ЗЕМЛИ.

Міліони нинішних так званих "христіяньских" сьвященики, які щоденно приносять жертву за гріхи людий і ставлять себе посередниками між Богом а людьми, э доказом, як далеко христіяньство відійшло від чистоти науки Спасителя нашого Ісуса Христа. Хто читаэ Эвангеліэ, той легко і дуже скоро порозуміэ, чому ті "сьвященики" не дозволяють народови студіювати сю книгу спасеня. Кождий любимець Эвангелій знаэ, що Новий Завіт забороняэ всякому чоловікови ставити себе за сьвященика, як рівнож забороняэ приносити якунебудь жертву на вівтари тут на земли.

Систем сьвящеників істнував лиш раз. Се були Левіти в Старім Завіті. Они були праобразом небесного сьвященика. Сей систем і назва і уряд і чинність сьвященика Старого Завіта довершились в Велику Пятницю на горі Голготі і відтоді они не істнують.

— **"Закон бо людий постановляэ архиэреями, маючих немочі, слово ж клятьби, що послі закону, Сина на віки звершеного"** — Жид. 7: 28.

Сьвітло місяця добре, а навіть потрібне в ночи. Але коли зійшло сонце, то хоч місяць вповні, то все таки эго сьвітло тратить ся і не приносить земли ніякої користи. Левитский систем сьвящеників був добрий і потрібний до Христа, але в Новім Завіті они гублять ся в жертві і в сьвященьстві Христа Спасителя і сей чин чоловіка-сьвященика, маючого немочі, э нині зовсім непотрібним.

Жаден чоловік не може бути вибраним на посередника між Богом, а людьми, лиш оден Син Бога справляэ тепер сей чин сьвященика. Жадна людина не може ставити себе на місце Сьвященика Христа:—

— **"Один бо Бог і один посередник між Богом, а людьми, чоловік Ісус Христос, що дав себе на викуп за всіх" — І. Титотей 2: 5, 6.**

Жаден чоловік на земли не маэ ключів, себто права до сего Сьвященьства, яке дарував нам Господь в особі свого Сина Ісуса Христа. Лиш Він, сей наш Сьвященик Христос знаэ серце кождого з нас і всі наші потреби — Він кличе до нас:—

— **"Знаю твої діла; ось дав я перед тобою не зачинені двері і ніхто не може зачинити їх"** — Откров. 3: 8.

Се той самий голос, що майже на кождій сторінці Эвангелія кличе до нас: "Прийдіть до мене"! Кожда стрічка Эвангелія накликуэ душу христіянина піднести очи понад мозольсего сьвіта, та добачити небесне.

Сей нинішний систем сьвящеників був преців в тих часах, коли жив Христос; був ще тоді, коли проповідували апостолй. Христос бачив сьвящеників і заявив їм отверто, що їх сьвятиня буде зруйнована. Апостоли явно проповідували що:

— "Голова ж сказано" — себто з того, що ми проповідували, найголовнійшим э ось се: **"Такого маэмо Архиэрея, що сів по правиці престола величчя на небесах служителя сьвятині, і скинї істинної котру поставив Господь, а не чоловік."** — Жид. 8: 1, 2.

Ніяка сьвященича служба не маэ тепер місця на земли. Ніяка сьвятиня, жаден вівтар на земли сотворений руками майстрів, хай се буде з самого золота, хай там править самий папа — жадна престольна жертва не маэ сили спасти чоловіка **хочби від найменьшої тіни гріха. На се э у нас, в Новім Завіті** оден Сьвященик, найвисший Архиэрей, що по правиці величчя і сьвятині правдивої, котру поставив Господь, а не чоловік. Рука чоловіка негодна досягнути, ані не сьміэ доторкнутись до сего вівтара!

Римска католицка церква ставить по всіх своїх церквах престоли-вівтарі і приняла догму чину сьвящеників, які день вдень приносять жертви за людські гріхи — все оно "почину Мелхиседека", значить вівтар построэний "до всходу". Будуэ эго рука людска. Будуэ з дерева, каменя, чи иньшого матеріялу. Вівтар посьвячуэсь. Перед ним стаэ Левит — сьвященик, э "апостольскою сукцесіэю" і приносить Богу жертву... І байдуже эму слова апостолів, байдуже благодать Нового Завіта, — він впровадив собі закон і той закон поклав на рамена собі і людям і після того закону молить ся, після старинного закону жертву приносить — байдуже эму, що погордив Відкупленэм Христа, принесеним "раз за всіх", байдуже эму, що "такого маэмо Архиэрея, що сів по правиці" і Він э "одиноким посередником" і Він "не відкидаэ нікого геть", а всіх просить "прийдіть, я впокою вас".

Такі щоденні жертви теперішних христіянських "сьвящеників" э явним переступством христіянської чистоти, бо сказано, що Христос: —

—**"Котрий не маэ по всі дни нужди, як архиэрей, перше за свої гріхи жертви приносити, а потім за людські: се бо зробив заразом, себе принісши."** Жид. 7: 27.

Жертва за гріхи не сьміэ повторятись, нема потреби приносити эї знова — она принесена "заразом і за всіх" — жертва Бого-чоловіка Христа э і совершенна, вистарчаюча для всіх людий, всіх віків.

Католицкі сьвященики боять ся дати людям Эвангеліэ до рук, бо вони знають, що люди сейчас спиталиб їх: що ви за сьвященики, звідки взялись і до чого здалі ваші сьвященичі жертви коли тут виразно зазйачив апостол Павло: —

—**"І всякий, же сьвященик стоїть що-дня служачи і много разів ті-ж самі жертви приносячи, котрі, ніколи не можуть зняти гріхів" — Жид. 10: 11.**

—**"ВІН ЖЕ (ХРИСТОС) ПРИНІСШИ ОДНУ ЖЕРТВУ ЗА ГРІХИ, СІВ НА ЗАВСІГДИ ПО ПРАВИЦИ БОГА." — Жид. 10: 12.**

І. М. Г.

(Дальше буде.)

МІСТО ВАНКУВЕР ЗАДУМУЭ КУПИТИ 200 КОЗІВ ДЛЯ СВОЇХ МЕШКАНЦІВ, ЩОБ ЗМЕНЬШИТИ ДОРОЖНЮ ЖИТЯ В МІСТІ.

Одно містове товариство в Ванкувер виступило з пропозициэю, щоб місто закупило в Тексас 200 козів і їх розпродало між своїх міщухів. Кози дають знамените молоко, яке ніколи не буде тубаркулярне (зі заразками сухіт) і достарчають смачного мяса, яке не уступаэ баранині. Козу одну чи дві може кождий держати она не потребуэ великого заходу а пастись може денебудь на лоті. Кози в такій скількости мож купити по 3 дол. в Тексас а продавати по 10 дол. в Ванкувер. Міска рада застановилась над сею пропозициэю і здаэсь переведе її в діло.

Біблії

В НАС МОЖЕТЕ ДІСТАТИ

БІБЛІЇ на мові українській, російскій, польскій, німецкій, румуньскій, сербскій, болгарскій і на всіх иньших мовах.

Також маэмо і Эвангелия на ріжних мовах.
БІБЛІЇ по 1.25 і висше.
ЭВАНГЕЛИЯ від 25-цт.

Гроші зі замовленэм висилайте до: —

THE CANADIAN
10336 -- 96 Str. Edmonton, Alberta.

СЛОВО ХРЕСТА.
І. Кор. 1: 1-2: 5.

"Мене ж не доводи "Боже хвалитись тільки хрестом Господа нашого Ісуса Христа, котрим мені сьвіт розпято, а я сьвітови". (Гал. 6: 14.)

Слово бо про хрест погибаючим дурощі, нам же, що спасаэмось, сила Божа.

Писано бо: Погублю премудрість премудрих, і розум розумних відкину.

Де мудрець? де письменник? де досліджуватель віку сього? Чи не обернув Бог премудрість сьвіта сього в дурощі?

Коли бо у премудрості Божій не пізнав сьвіт Бога премудростю, то зволив Бог дурощами проповіді спасти віруючих.

Коли і Жиди ознак допевняють ся, і Греки мудрості шукають.

Ми проповідуэмо Христа розпитого Жидам поблазнь, Грекам же дурощі.

Самим же покликаним, і Жидам і Грекам Божу силу й Божу премудрість;

Тим що немудре Боже мудріше від людей, а неміцне Боже кріпше людей.

Спогляньте бо на покликанэ ваше, браттэ, що небогато (між вами) премудрих по тілу, небогато сильних, небогато благородних;

Ні, немудре сьвіта вибрав Бог, щоб соромити премудрих, і безсильне сьвіта вибрав Бог, щоб соромити потужне.

І незначне сьвіту і погорджене вибрав Бог, і те чого нема, щоб те що э, в нініо обернути.

Щоб нé величалось ніяке тіло перед Ним.

З Него ж і ви в Христі Ісусі, що став ся нам премудрістю від Бога, і праведностю і осьвяченэм, і викупленэм.

Щоб яко ж писано: Хто хвалить ся, в Господі хвалив ся.

І я прийшовши до вас браттэ, прийшов не з високим словом або премудростю, звіщаючи вам сьвідченэ Боже.

Бо я надумавсь не знати нічого між вами, тільки Ісуса Христа, та й Його розпятого.

ВСТУПНЕ СЛОВО.

В Коринті перебував апостол Павло півтора року і зорганізував там сильну християнську громаду. З Коринту він відїхав на схід і найперше вступив до Ефесу, щоби відвідати тамошну християнську громаду. Християни в Ефесі домагались, щоби Павло лишив ся там через якийсь час, однак Павло хотів відїхати в дальшу дорогу, щоби бути на сьвято в Эрусалимі. Однак Павло обіцяв християнам в Ефесі, що не задовго верне до них. (Діян. 18: 19-21.) Павло сповнив точно обіцянку і приїхавши назад до Ефесу, перебув там вже через три роки. А за час того побуту в Ефесі Павло писав листи до Коринтян, котрих перший розважуэ нинішна лэкція.

Причини сих листів до Коринтян були самі обставини в тій церкві. Церква в Коринті, відколи Павло полишив ту громаду попадала у всякіблуди. А за сим вкрадав ся в громаду роздїл і незгода. Християнську свободу почали вони надто надуживати позволяючи собі рівночасно на деякі звичаї поганьства. Час від часу являлись між ними ріжного рода учителі, які старали ся знищити Павлову повагу і вплив. Сї листи писав Павло власне на те, щоби придержати християнську громаду в Коринті в правдивім християнськім дусі. Вони писані популярно, звичайною народною мовою і з такою силою, простотою і щиростию, що мимо Павлової неприсутности, громада в Коринті сама поправляла свої помилки, та місто слабнути вона кріпшала.

ВСТУП ПАВЛОВОГО ЛИСТА.

На самім початку свого листа заявляэ Павло отверто, що він э нічого більше, як лише апостол-післанець Ісуса Христа. І се апостольство приписуэ він Господу Богу. В своїм листї згадуэ Павло за Состена, називаючи його братом, розуміэсь братом в Христї. Се мабуть той самий Состен, про котрого згадуэсь в Діяніях апостольских 18: 17, що став християнином подібно як і Крисп, що по Состенї був головним управителем синагоги. Павло відзиваючись до християн в Коринті називаэ їх сьвятими, осьвяченими в Христі Ісусі, але рівночасно даэ до зрозуміня, що такими ж осьвяченими в Христї і сьвятими э всї християни. **Эго першим бажанэм э, щоби впокій Господа Отця і Сина був з ними.** І сейчас дякуэ Господу за всяку благодать і радість, якою наділив Господь християн в Коринті. Він з повною любовію заохочуэ їх встояти в вірі, в терпіню, і заявляэ надію, що Господь удержить їх до кінця і представить їх невинними в день Господа Ісуса Христа. Рівнож поучаэ їх, що Той, що удержуэ їх вірними для свого Сина Ісуса э тоже вірний зглядом них. Сі перші реченя Павлового листу вказують, що той апостол горів непохитною вірою в Господа і в спасенэ через Христа, котре так вірно і хоробро проповідував.

ПАВЛО ОСТЕРІГАЭ ПЕРЕД РОЗДОРАМИ.

Павло зазначуэ з осібна стійність і зріст християнської церкви в Коринті, але рівночасно напоминаэ їх, щоби перебували в эдности серця та щоби працювали солідарно в любві Ісуса. Він чув з достовірних жерел, що між ними э незгодини, а знав, що такі незгоди, се вплив слабосилля людий. Здаэсь они поділились після многих учителів, які намагались ширити свої ідеї, тай по своэму. З того одні почали причисляти себе до Павла, иньші до Аполоса, а ще иньші до Кифи. Але були і такі що признавали себе послідувателями самого Ісуса Христа без ріжниці, хто проповідував, або проповідуэ до них. Павло власне вказуэ, що нерозумним э ділитись, та признаватись до ріжних проводирів, підчас коли всі християни повинні бути послідувателями самого Ісуса Христа і ним повинні всї величатись, а не Павлом, Аполосом, чи Кифою. Спасенэ для всїх християн прийшло через самого і одного Ісуса Христа, а апостоли э лиш тими післанцями, що проголошують Христове спасенэ людям. Їх задача э виключно інструктивна, їх роля післанництво.

СЬВІТЛІСТЬ ХРЕСТА.

Слово про хрест — слово науки про хрест. Се проповідь, що обговорюэ терпіня Христові на хресті і їх вплив на відкупленэ від гріха. **Погибающим дурощі** — Проповідь хреста відносить ся в першій мірі до погибаючих. Але богато з них уважають себе спадкоэмцями премудрости яку ставлять висше від премудрости Бога. Для них наука хреста дурощами. **Нам же, що спасаэсь, сила Божа** — Ті, що приймають спасенэ хреста, розуміють і відчувають, що з тим спасенэм приходить в серце християнина сила Божа. **Писано бо** — писано у пророка Ісаї 24: 14. **Погублю премудрість премудрих** — Людська премудрість значить дуже мало в духовнім житю. Коли Господь говорить, то людська премудрість мусить мовчати. **Де мудрець?** — Апостол рішучо проголошуэ, що нема на сьвіті премудрости в порівнаню з проповідию хреста. Під премудростию розуміэ тут Павло головно грецьких фільозофів. **Де письменник?** — Апостол розуміэ тут жидівських письменників, або учителів прав. **Дослідуватель** — зглядно той, що диспутуэ, дискусуэ, досліджуэ правди. **Обернув Бог премудрість сьвіта сього в дурощі** — правдива премудрість містить ся у Бога і вона походить лиш від него. **Сьвіт премудростию непізнав Бога.** — Людство черпаэ з природи богато мудрости. Студійованэм природи приходить чоловік і до пізнаня Бога. Однак ся дорога значно довга і не завсїди певна. О много певнійше э слово Боже передане слугами — післанцями божими.

Жиди ознак допевняють ся — Здаэсь нема другого народу на сьвіті, котрогоб так трудно було навернути до правди, як Жидів. А їхнэ обявленэ Бога получене з найбільшими чудними подіями, які прямо усувають всякий сумнів. **Греки премудрости шукають.** — Жиди доходили до пізнаня Бога через обявленэ, яке Господь відкривав жидівським пророкам. Зноваж Греки любувались в фільозофії і до всяких заключень доходили розумом. Жиди були першим народом, що вірували і служили одному, живому Богу. Греки своэю фільозофіэю не піднеслись висше понад ідолопоклоньство. **Ми проповідуэмо Христа розпятого** — Підчас коли Жиди домагають ся вічно ознак, а Греки надто уповають на свою премудрість, Павло заявляэ, що апостоли проповідують одну жертву Христа за гріхи сьвіта, яка э ознакою і спасенэм для всіх і по всї віки. **Жидам поблазнь** — Жиди не приняли навіть виразних слів їх пророків. Мессия після їх розуміня мав бути чоловіком, що відбудуэ жидівську державу. Они ніколи не годні були згодитись на те, щоб їх Мессия згинув на хресті. Він мав бути радше земским царем. Тим то Христос на хресті для них поблазнь. **Грекам же дурощі** — Розпятэ Христа як спасенэ кождого чоловіка було для Греків надто чужим і дивним понятэм. Дивлячись на справу оком людської премудрости, спасенэ хреста видалось для Греків дурощами. **Покликаним** — Для тих, що почули солодкий клич "прийдіть до мене всї" і приняли спасенэ вірэю в Христа.

ОЛЮНЬКА.

Оповіданэ з житя ходачкової шляхти.

(2. Продовженэ.)

До одного вікна зблизив ся перфект, до другого Іван Петрів, позаслонювали ся долонями від дневного сьвітла і так дивили ся хвилю до середини.

— А що там? питаэ Петро Ясів,

— Гм...: одно лежить на постели, друге на земли... Може они сплять?

Собака, почувши людей під хатою, стала ще дужше вити, скавуліти та дерти ся по дверех.

Тепер приступив Ябчак до вікна, поглянув у середину та сказав:

— Сплять они та вже й не прокинуть ся більше... они не живі.

В сій хвили почули они з середини хати тихенький плач дитини.

Не було сумніву, що Лукаші повмирали. Ясьо Петрів став сїпати двері, але ті були замкнені. Він запер ся цїлою силою, Ябчак помагав, і захвилю висадили двері з бігунів. Напохланий пес вискочив в тїй хвили на двір. Він був сухій сухій — шерсть стояла на нім як щітка, хвіст сховав під себе, язик вивалив та почав уганяти по подвірю наче скажений.

— Святий Яцэ з Дуклї! — закричав префект уступаючись до перелазу — гм... таж сей пес сказив ся!

— Не бійтесь, не сказив ся! — каже Петро Ясів — він лише дуже голодний — і виймив кусень хлїба з кишенї та кинув псови.

Пес верг ся жадно на хлїб і за малу хвилю зїв увесь, наче-б проковтнув муху. Заспокоївши перший голод, пес присїв проти свого добродія, махав хвостом, облизував ся як-би давав пізнати, що зївби ще.

Тепер отворили хатні двері. З-відси ударив такій нездоровий воздух, що всї чотири вибігли чим скорше на двір, щоби відітхнути сьвіжим воздухом. Ябчак пробував отворити вікно, але не міг, та вибив кулаком шибу, щоби впустити сьвіжого воздуха. По хвили ввійшли знов до хати, та аж задрожали на той вид, який побачили.

Лукаш, цїлий посинїлий, з розхрістаною сорочкою, лежав серед хати. Эго волосэ помішане з соломою, очи запали в голову, наче-б уже виплили, рот отворений, вискалені зуби та судорожно затиснені кулаки — показували, що Лукаш перевів страшну боротьбу зі смертію, заки она эго подолала.

На постели, обернена лицем до стїни, лежала мертва Лукашиха. Вона також перебула не малі муки, як показували се затиснені коло живота руки і випружені ноги. Одно око Лукашихи було отворене. Оно немов дивило ся на маленьку півторарічну Олюньку, що пищала коло трудей матери, бо не мала вже сили анї голосно заплакати, анї всадити до маленького свого ротика мертвої груди.

Мала Олюнька скомлїла як голодне несеня.

Всїх присутних переняв ляк. Они перехрестили ся і стали без мисли шептати молитви, не могучи отямити ся з того жаху, якій на них насів ся.

Перший Ябчак приступив до постелї осторожно, щоб не запачкати собі ніг і витягнув дитину з тих нечистостій, в яких она лежала а які суть звичайні при нападах холэричних.

Дитина давала слабі ознаки житя. Ябчак взяв по дорозї з жердки над постелію якусь суху шмату, горнятко з полицї, і вийшов до сїней, не оглядаючись на своїх товаришів, котрі стояли як приковані і не могли отямити ся.

Вийшовши до сїней, Ябчак здіймив з дитини мокру брудну сорочину, начер води з бочки, обмив дитину як міг, завинув у шмату і виніс на двір.

Жінка Петра Ясьового стояла вже на своїм обійстю, цїкава, чого эї чоловік з префектом пійшов до Лукашевої хати.

— А що там дїэ ся? — спитала Петриха Ябчака.

— Лукаші обоэ небіщики... Дайте, нанї, троха теплого молока для дитини... Голодне, ледви пищить.

— Матко боска кальварійска! — крикнула Петриха, сплеснувши в долонї, і побігла мерщій до хати.

За малу хвилину она вийшла, несучи в кождій руцї горнятко, а йдучи до перелазу, переливала з одного в друге молоко, щоб эго охолодити. Ябчак взяв горня з дрожачих рук Петрихи і приложив до ротика дитини. Дитина стала жадно проковтувати молоко, а Петриха напоминала:

— Та не давайте-ж від разу богато, бо дитинї зашкодить.. А що-ж там і як? — допитувала ся дальше.

Але Ябчак не відповідав нічого. Він відай і не чув слів Петрихи, так був занятий своэю роботою.

За той час повиходили всї прочі з хати Лукашів. Префект післав якогось хлопця, що надбіг туди, по холэрників т. э. грабарів холэричних. Хлопчина пігнав до коршми, а кого лише подибав по дорозї, розповідав про наглу смерть Лукашів. В короткім часї цїле майже село дізнало ся про се нещастэ. Всї хрестили ся та охкали, однак у многих цікавість брала гору над страхом, тож цїла улиця коло Лукашевої хати наповнила ся людьми. Декотрі навіть були так відважні, що перелїзли через перелаз і стали заглядати до хати.

Перфект боячи ся, щоб хто не заразив ся, порозганяв товпу повагою свого уряду і своэї палицї, поставив сторожа при дверах хати, а сам приступив до громадки старших шляхтичів, що стояли на улици.

— Дзїнь добрий, панэ префекцэ! — поздоровили эго шляхтичі, кланяючись шапками.

— Гм.., Панове браця, треба би порадити ся, що робити з дитиною... Таж годї кинути эї на улици...

Старшина поглянула по собі і почїхала ся по голові.

— Таж се не дитина — відозвав ся один — без груди не обійде ся...

Було се як би явна перешкода, щоби хто змилував ся над дитиною.

— Гм... правда й то, але таки годї... гм... Ну, що-ж? — сказав префект і поглянув на громаду.

Всї мовчали, ніхто не ворухнув ся.

— Коли ви, панове, не хочете, то я эї возьму, — каже Ябчак — держачи на руках дитину вже нагодовану. — Дитина, наче відчуваючи свого покровителя, усміхнула ся до Ябчака і ловила эго вуса своїми голими рученятами. — У мене — мовив дальше Ябчак — недавно взяв Бог таку дитину, тож і сорочинка найде ся, а і хлїба, слава Богу, не куплю... От якось вигодуэ ся!

На ті слова шляхта заворушила ся.

— Ще чого! щоб шляхотська кров валяла ся по хлопських припічках! Ми не допустимо до того, хочби мали дитину чергою годувати.

— Гм... пусте балакаэ! — промовив перфект.

— Дитина не теля, щоб эї чергою по тижневи годувати... Або кажіть, хто бере дитину, або нї, то зараз віддам эї Ябчакови. Годї так дитину змарнувати. Але як возьме Ябчак дитину, то возьме і двайцять моргів грунту, що Лукаші полишили, а котрого она эсть "правнов спадкобэрчиньов"...

Аж тепер нагадала собі шляхта, що покійний Лукаш лишив двацять моргів доброго грунту і хату; нагадала собі, що був богачем, що у нього звичайно був наймит, котрий тепер десь подів ся, мов уводу скочив.

— Та моя жінка маэ малу дитину при грудех, моглаби і сю годувати, — відозвав ся несьміло Ян Фльорків.

(Дальше буде.)

Читайте Читайте!

Нові книжки вийшли з друку і продають ся в Українській Книгарни в Едмонтонї.

Канадийський Кобзар	30-цт
Домашний Лїкар	75-цт.
Ветеринар, або як лїчити і плекати худобу	60-цт.
В недїлю рано зїлэ копала	75-цт.
Кухар	$ 1.00
Папа чи Христос	65
Українсько-англїйський словарець	$ 1.50
Відродженэ України	10
Розбійник Кармелюк	2.40.
З Ласки Родини I. том 50-цт. III. томи	1.75
Сорок тисяч миль під водою	$ 1.00
Запорожець за Дунаэм	25
Молодий Вік	40
Страшні тайни монастирських мурів	50-цт.
Вільна Україна	25-цт.
Кобзар Т. Шевченка	$ 1.00

Для Книгарень і агентів добрий опуст..

UKRAINSKA KNYHARNIA

350 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALBERTA.

Фармарский куток.

ПРО УПРАВУ ЗЕМЛЇ І СІЯНЭ ЗБІЖА.

(Наукова розвідка.)

ПОДІЛ ЗЕМЛЇ.

Сказано було, що земля складаэсь з органїчних і неорганїчних частий. Після сего дїлимо землю на органїчну і неорганїчну. Органїчна земля се та, що складаэсь з гнития рослин і зьвірят — неорганїчна складаэсь зі скали, яка мусить бути в добре роздробленім видї. Шутер не э землею, хотяй він знаходить ся в землї і надаэ землї свій характер. Звідси ми називаэмо шутровою землею: Головні складники землї, які повстали зі скали се пісок і глина. Оба сї складники змішані з гюмусом творять рільничу землю.

Пісок. Пісок э важним складником землї. Самий пісок э непригідний для росту рослин чи збіжа. В піску нема жадної поживи для рослин. Пісок э добрим в чорноземі яко тягар, який вдержуэ рослину в корінї, щоб не переверталась. Чорнозем без піску не э добрий для плеканя ярини, а головно для бураків, моркви, ріпи, то э, для коріневатої ярини. Тут треба конче додати трохи піску до землї. Пісок поліпшуэ і глинкувату землю, яка э звичайно збита і тяжка до управи і урожаю. Пісок доданий глинковатій землї роздроблюэ її, допускаэ скорше воздух і воду і робить її лекшою до управи а також пособляэ скоршому розкладови рослин в такій землї, що з часом значно уліпшить плодовитість даної землї.

В звичайній мові глинкувату землю називають люди тяжшою а пісковату лекшою, хотяй в дійсности оно э противно. Се лише так називаэсь, бо глинковата э тяжша до управи чим пісковата. Коли земля э дуже пісковата, то она скоро пропускаэ воду в спід, а вода забираэ зі собою і поживу туди. Така земля скоро і висихаэ. Піскова земля з достаточною домішкою чорнозему (гюмусу) э доброю в мокрий рік. Пісковата земля э теплою землею, бо она не задержуэ много води в собі.

Глина. Чиста глина э також непригідна до управи. Мішанина з глини і иньших складників э пригожа. Глинковаті землї суть збиті і тяжкі до управи. Глинковата земля маэ прикмети зовсім противні до пісковатої землї. Коли мокро чи сухо пісковата земля легко роздроблюэсь. Глинковата, коли мокро то липка, колиж сухо, то тверда. Коли таки добре горячо то тверде як камінь. Се поясниэ робленэ цегол.

Рільничі землї. Ми розглянули головні складники землї з осібна, щоб зрозуміти їх свійства. Після сих складників дїлить ся і рільнича земля. Коли земля маэ подостатком піску, який робить її дрібною і легкою до управи, називаэсь **пісковатою землею.** Коли земля э зложена з більшої части глини, яка в мокрі пори э липка а в сухі тверда, називаэсь **глинковатою землею.** По канадійских прерах э певний рід глини, яка э більше липка коли мокра а більше тверда, коли суха, чим звичайна глина, називаэсь **гомбою.** Земля зложена з гнитя трави називаэсь **торфовою.** Найлучша земля э та, що маэ в відповідній пропорциї всї складники і така земля називаэсь — **дом.** Пісковата земля легко промочуэсь і легко висихаэ. Глинковата поволи намокаэ і поволи висихаэ. Глинковата земля не лише не допускаэ скоро води в себе але і воздух, через се немаэ досить складників в собі для росту рослин і се э власне причиною повільного росту рослин чи збіжа на глинковатих землях. В мокрі чи сухі пори року рослинність чи збіже часто гине через брак води, поживи і воздуху на глинковатих землях. Глинковата земля се **зимна земля,** бо набравши раз води держить її довго. Як сказано було, то ані самий пісок ані сама глина не э здатна до управи. Але все таки глина э лучша чим пісок, бо держить хоть воду і через се може родитись на ній хоть деяке збіже як овес і трава. Пісок змішаний з глиною витворюэ по якімсь часї досить родючу землю, бо пісок дробить глину, пропускаэ, воду, воздух і спричиняэ скорше гнитэ рослин.

Чорнозем (гюмус). Самий чорнозем не творить рільничої землї без домішки двох других складників, то э, піску і глини, то все таки чорнозем э найважнійшою частию рільничої землї. Чорнозем се комора, звідки рослина чи збіже тягне собі поживу. Чорнозем маэ всї потрібні складники, яких потребуэ збіже. Тому кождий рільник повинен добре на се вважати, щоб не витягати даремно родючість з чорнозему. Добрий рільник повинен всегда і при кождій нагоді старатись додавати до землї органїчні складники як гній чи штучні навози як також стерню і солому, яку ніколи не повиннось палити. Спалена солома се велика страта для фармера. При паленю соломи всї органїчні і потрібні части землї горять а лишаэсь лише неорганїчні части, мінерали, в формі попелу.

Чорнозем (гюмус) поліпшуэ піскову землю до незвичайної плодовитости, бо не лише даэ пісковатій землї поживу для рослин чи збіжа але спричиняэ пісковату землю до довшого вдержаня вогкости в собі. Глинковаті землї чорнозем також переробляэ. Він отвираэ глину для води, воздуха і тепла і робить глину лекшою до управи. Чорнозем також скорше огріваэсь а поволійше остигаэ, через що незвичайно помагаэ ростови збіжа.

Ломи також можуть бути піскові або глинкові, то э, коли в них пісок чи глинка становить головну складову часть і через се суть лекші чи тяжші до оброблюваня.

ВОДА І ВОЗДУХ В ЗЕМЛЇ.

Земельна вода. Досї ми довідались що земля складаэсь з роздробленої скали і чорнозему (гюмус). Далї ми довідались, що такі складники землї, як пісок і глина, э важним чинником в управі землї. Найважнійшим складником землї э гюмус, бо він э поживою для рослинности. А що рослинність бере корм зі землї в видї плинним, тому треба конче в землї води. Вода э конечною в землї не лише, що за помочию води дістаэсь пожива до рослинности але і сама рослинність потребуэ воду до своїї будови. Такі рослини як молода трава, корінні ярини і звичайні ярини мають води в собі від 75% до 90% свого тягару.

Ми називаэмо воду в землї **земельною водою,** через її безпосередну сполуку зі землею і через се, що она э дуже відмінна від звичайної води чи навіть дощевої. Вода э майже складовою частиною землї бо всяка земля без води нїчо не варта.

Три роди земельної води. Жерелом земельної води э дощ або снїг. Коли паде дощ довший час то ся вода всякаэ глубоко в землю і виповняэ всї щілини. Збираэсь між підкладом а землею і або тут остаэсь або спливаэ в низші части і десь в долинї випливаэ як жерело. Таку воду, що всякаэ в землю називаэсь **вільною водою.**

Вода, що всякаэ в землю, не вся випливаэ десь в долинї жерелом. Много води, що всякнуло в землю, збираэсь на такій верстві землї, яка не пропускаэ її далї а тут така вода збираэсь немов в збірнику чи ставі. І коли нема нагоди втїчи звідси по верху сеї верстви в роді підземної жили, тоді та вода починая назад подорож на верх землї в видї пари. Ся пара звохчуэ частинки землї в своїм повороті до гори. Таку воду, що вертаэ до гори і звохчуэ землю називаэсь **капілярною водою.**

Капілярна вода, се найважнійший чинник, який доставляэ рослинї поживи. Капілярна вода несе поживу рослинам, якась часть сеї води остаэ в рослинї а решта переходить через рослину і виходить листэм. Капілярна вода, яка не входить через корінэ рослини і не виходить листэм, випаровуэ сама на поверхнї землї. Ми знаэмо з географії, що хмари дощеві творять ся з випарів рік, ставів і моря. Се э правдою але правдою э і се, що вода скорше випаровуэ зі землї а эще скорше там де рослинність помагаэ випаровуваню через своэ листэ. Се э причиною, чому холоднї сторони при управі землї стають лагіднійшими.

(Дальше буде.)

Нові Книжки

Що лише вийшли з друку і вже продають ся

"ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЭМ" дуже гарне представленэ з козацького житя в трох діях і як раз на часї — 25-цт.

"З ЛАСКИ РОДИНИ" чудове оповіданэ Андрія Чайковського. Всї три томи в оправі — — — — — 1.75-цт.

"ДОМАШНИЙ ЛІКАР", як лїчитись при помочи домашних звичайних лїків. Цїна — — — — — 75-цт.

К У Х А Р — або як варити і печи — — — $ 1.00

На більші замовленя даэмо гарний опуст.

Замовленэ і гроші слати до

„PROSVITA"

BOX 22. EDMOMTON, ALBERTA.

ДОПИСИ.

Андро, Альта.

УБІЙСТВО ЧИ САМОВБІЙСТВО.

Жена Дмитра Кици і Петро Фещук повідомили минувшого четверга поліцию, що муж її Дмитро Киця лежить коло стайні застрілений.

Поліция сейчас прибула, де чекали на ню вже двох докторів Др. Лавфорд із Пакану і Др. Конолі з Мундер. З Едмонтону прибуло також двох дедективів. Покликано 6 людий як присяжних судиїв і почались оглядини, порень і допити про забитого чоловіка.

Труп Дм. Кици лежав коло стайні з дірою в боці а коло трупа лежала вистрілена стрільба, звернена люфами до голови. Під ребрами була маленька закровавлена дірка з обсмаленою сорочкою. По огляненю трупа, де він лежав, доктори заявили, що самовбійник всегда паде лицем до землі а труп Дмитра лежав лицем до гори, догадувано ся, що при вистрилі Киця мусів був спертись сильно на стрільбу і мабуть через се перевернув ся до гори. Сьвідки сьвідчили, що чули вистріл вже над раньом.

Др. Конолі, з Мундер перевів оглядини і порень трупа і сказав, що діра йде впрост в гору від місця входу вистрілу, попід ребра до правого плеча. Печінки і легки продіравлені і пірвані, два ребра в плечах було зломаних. Серце також було продіравлене і смерть мала наступити нагло. Др. Конолі знайшов в середині папір від набою і много шроту.

Один папірець з набою (флейтух) лежав коло ніг трупа окровавлений і ніхто не знаэ звідки він тут взяв ся, чи він випав діркою з тіла чи що з ним сталось.

Киця спав тої ночи в хаті зі жінкою і коли пішов на двір ніхто не чув. Киця часто ночию ходив до стайні бо сподівав ся лошати від кобили, яка була заперта в стайні. Тут і коло дверий сеї стайні знайдено трупа Кици. Присяглі судиї по переслуханю сьвідків і докторів видали такий вирок: — "Дмитро Киця згинув від вистрілу зі стрільби, котра лежала у ніг його. Чія рука стріляла то не знати."

Після вироку судиїв, то догадують ся, що тут могло бути самовбійство або вбійство. Киця жив в незгоді зі своїми сусідами. Крім сего мав клопіт і з Фещуком через фарму, які они поміняли між собою. Слідство в тій справі ведесь далі поліциэю.

Кореспондент.

Едванд, Альта.

ТЕМНОТА ТАИ ГОДІ.

Хвальна Редакціјо "Канадийця"

Прошу помістити у нашій часописи "Канадиэць" дещо із нашої околиці Едванд.

Від коли у нас заложили читальню, то здавало ся, що вже усякі забобони зникли від сих людий. Правда до читальні вписали ся майже всі сьвідомійші старі і молоді, а доб. М. Данилюк і Г. Меронек не жалують труду і розясняють їм про усї такі річи, котрі вони знають, а так само і самі члени богато учать ся, бо до читальні ідуть усі часописи українські як з Канади так із Америки. Э богато книжок до читаня і як видко з них, то всі вони поступають вперед, бо вже не вірять у нїякі чари і бабскі забобони. Алеж бо э ще тут в сусідстві з читальнею купка темняків, котрі жалують дати на читальню якого доляра, а за ворожбитсво, то платять по $10.00. От хоть би узяти сю подію, що тепер ся лучила. Колишний наш славний "дохкір" у спідници, що був напятнований пару раз у "Канадийци" маэ якогось там дівчука і вона приправляла їй усяку медецину свого виробу, як пиво з волося, кігті і т. д. — лиш аби могла добре витинати гопака як піде на музику. Але то нічо не помогало — бо ніхто не брав її гуляти. Аж тут найшла ся якось її глуха своячка і казала, що вона усьо зробить добри лиш аби дівчук прийшов до неї на три ночи перед великоднем того тижня і писком воду переливати з одного пейла до другого. Там она щось нашентала, додала корінців і т. д. за сю свою роботу узяла $10.00 з тою ґваранціэю, що в поливаний понеділок вона маэ перший раз піти гопака на православній музиці. Прийшов понеділок і світлий вівторок а потім і неділя а вона не так перший раз, — але і послідний не пішла гопака, тому наш "дохкір" зажадав назад $10.00. Баба не хотіла віддати, то зара зачала ся бійка на сіонарскій домпі, коло Н. Мекитюка штору, де одна одну водила за коси. От видите Дорогі Читачі яке то відбуваэ ся між нашим темним народом у 20-тім столїтю. Встид і ганьба тим людям і тим нашим провідирам "сьвященикам". Я виную через то сьвящеників, що вони мучать наш народ у церкві через довгі богослуженя, через ті "акапости" до всіх сьвятих і через усі ті вавилоньскі звичаї, котрі затримали ся у них аж до сего часу. Ану якби то кождий сьвященик прочитав Эвангеліэ в неділю або сьвято і дав людям красну проповідь а по проповіди аби дав здорову сьвітску науку людям, як би то ліпше жити, що робити, що добре а що зле, в що люди мають вірувати а у що нэ. То думаю, що така наука людям ліпше сподобаэть ся як ті "акапости" до св. Макарія і т. д. і люди радо таких сьвящеників будуть слухати і за ними будуть іти і їх піддержувати. Ми у старім краю мусіли приймати таких сьвящеників, яких уряд нам прислав чи він був людям добрий чи злий то кождий мусів мовчати. Але тут на вільній канадійскій землі ми повинні жадати лише поступових сьвящеників, а не якихось родовитих Москалів, що ніхто эго не розуміэ вихованих по монастирях, котрі не мають можна сказати жадної просьвіти. Тож ми не можемо чогось доброго від них сподіватись. В нас на Буковині і Галичині сьвященики э досить високо учені але про то вони не дають однако жадної науки людям, лиш страшать пеклом і чортами темний народ а як прийшли за нами до Канади тож ми усі думали, що вони уже инчу пісню будуть сьпівати. Та де там. Ми тяжко на них завели ся. Вони усе своэ піють гадають, що ми в Австрії. Але тут э винуваті ми самі, бо ми можемо жадати лиш такого сьвященика, якого ми хочемо а не якого пришле нам синод бородайка, або Микита Бельгійця. Проч з такими сьвящениками. Ми маэмо жадати лиш Эвангельських, поступових сьвящеників так як другі народи мають. Иньші народи зробили великий поступ вперед а ми з нашими Москалями того ніколи не годні зробити хоть наш народ не э нічим гіршим від других народностий. Ми маэмо тут батюшку Москалика уже 6 літ. він служить на сих 3 парохіях — Едванд — Пакан і Смоки Лейк, але чи він що доброго для людий зробив, то тим ніхто не годин повеличати ся. Хиба, що прийде збире гроші за слюб, за службу, за "акапости" і т. д. але науки не липить людям жадної. Таке діэся майже у кождій кольонії де нема эвангельских проповідників.

Фармар з Едванд.

ПРОПАЛИ КОНІ

з Тордгіл околиці (коло Радвий Центер) дві кобили обі 4 роки старі а одна з брендом подібним до букви X на лівій нозі.

Друга без бренду — обі раси черњоної а одна з них маэ дві нозі задні білі а одну передну, а друга обі задні лише.

Пропали они на 15-го мая з 22 секц. 59 тавн. 21 ренч. Норт-іст кводер.

Хтоб віднайшов їх або вказав де они э одержить нагороду.

АДРЕС:—

MIKE PLECAN Thorhild, Alta.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

Вироблені і не вироблені фарми маэмо на продаж у всїх частях Альберти. Пишіть до нас за нашими книжками про фарми.

Пишіть в котрій місцевости хочете купити землю.

G. W. CARTER & CO. LTD.

31 C. P. R. Bld. Edmonton, Alberta,

НАГРОБНІ ПАМЯТНИКИ.

Ми виробляэмо ріжного рода памятники на гроби, по приступній ціні і то так з каміня як і мармору.

На жаданэ висилаэмо цінники.

ALBERTA GRANITE & MARBLE CO.

101 Str. & 105 Ave. Edmonton, Alberta.

ЧИМ БОГАТА УКРАЇНСЬКА ЗЕМЛЯ.

ЗЕЛІЗО, УГОЛЬ І НАФТА.

(Конець.)

Зелізо, уголь і нафта — три головні копальняні продукти української землі. Четвертий, не меньше важний — сіль.

Хоч хліборобство ще певно довго буде мати перевагу в українськім народнім господарстві, і український промисл даэ тільки 18 процент усеї російської промислової продукції, то вже навіть тепер не можна казати, що Україна чисто хліборобський край. Великі копальняні богатства лежать розкинені під землею по ріжних областях української території: над рікою Донцем і в Карпатах, і хоч правдоподібно Україна ніколи не буде така промислова, як Англія, або Німеччина, то певно, що незадовго український нарід буде мати великий промисл.

Зелізо находить ся в дуже богато місцях на Україні і на широких просторах.

Головним центром добуваня зеліза э Кривий Ріг над рікою Інгульцем в Херсонщині. Загальна продукція зелізної руди була в 1905 році 31 міліонів сотнарів, то э 70 процент цілої Росії.

Україна маэ тільки один поклад угля — донецький, але він числить ся між найбогатші і найбільші копальні в Европі. В 1905 році донецькі копальні дали 70 процент угляної продукції цілої Росії.

Українські копальні угля займають тепер семе місце по Злучених Державах, Англії, Німеччині, Австрії, Франції і Бельгії, при добрих обставинах вони можуть дати богато більше матеріялу ніж доси. — В Галичині э славні копальні земного воску і нафти в Карпатах. Майже всі галицькі копальні нафти лежать на українській етнографічній території. Борислав і Тустановичі, що дали в 1907 році 85 процент цілої галицької продукції, лежать в українській Дрогобиччині. Земний віск трафляэть ся в ріжних частях сьвіта, але тільки на Україні добуваэть ся в більшій скількости. Сьвітовим центром був донедавна Борислав.

Сіль добувають у Галичині в Ляцькім, Дрогобичи, Стебнику, Болехові, Долині, Калуши, Делятині, Ланчині і Косові. В Стебнику відкрито більшу копальню соли ніж у Величці, але на сіль э в Австрії державний монополь і її продукція обмежена.

Богато соли варять теж коло Славянська в Харківщині і коло Одеси.

Всі ті мінеральні богатства находять ся в руках англійських, німецьких, бельгійських, французьких, російських і польських властителів, а український нарід достарчаэ таного і незорганізованого робітника.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРОМИСЛ.

Український промисл находить ся тепер на переломі. Давний домашний промисл, розвитий стародавною хлопською цивілізаціэю, не може видержати конкуренції з фабричним, капіталістичним промислом сьвіта. Фабричні вироби везуть ся зелізницями у всі закутини краю і побивають дешевою ціною всякий домашний виріб. Фабричні вироби приходять по більшій части з заграниці, бо український фабричний промисл, хоч росте швидко, не може заспокоїти й частини попиту. Домашний промисл невпинно паде, а фабричний ще недостаточно розвинений.

Український домашний промисл маэ свою славу. Звичайні горшки, миски, тарілки, торбини, палиці, а особливо біля і одіж — хоч з грубого матеріялу, всьо то мусить бути прикрашене і звичайно гарно прикрашене. Робота солідна і артистична але дорога і не поплатна, тому фабрична тандита поволи але певно заступаэ місце вишивок і різьбарських прикрас.

Ще найліпше тримаэть ся гончарство в Полтавщині.

Фабричний промисл щойно недавно зачав ся. Ведуть його майже виключно російські і англійські капіталісти. Уряд стремів до того, щоби забезпечити перевагу московському і пэтроградському фабричному округови і навмисне укладав для полудневих міст дорогі перевозові тарифи, щоби полудне не побило півночи. Та як через революцію ті обмеженя впали, то україський фабричний промисл скоро піде в гору, бо йому не бракуэ матеріялу. — Український зелізний промисл вже здобув собі перше місце, перегнавши польскі і російські дистрикти.

В 1906 році на Україні витоплено 72 процент російської продукції литого зеліза і 58 процент стали.

З иниих промислів важний машино-будівельний, горальняний, цукроварний і тютюновий.

ПОЩО ВИКИДАТИ СТАРЕ НАЧЕНЭ, КОЛИ МИ ЗРОБИМО З НЕГО НОВЕ!

Ми направляэмо все з бляхи, як бойлэри від вареня шматя, форнеси, кухні а також і ринви від дощу і все проче що входить в бляхарську роботу.

За роботу гарантуэмо а ціна умірковована.

Дайте нам знати що маэте до направи а ми заберем, направимо і привеземо назад.

Заходіть або телэфонуйте до

Alert Tinsmithing & Repairing

9508 -- 107 A. Ave Edmonton, Alta.

Телэфон 71224.

КОЛИ ТРЕБА ВАМ ЩО ПРИВЕЗТИ

відвезти або і самим перевезтись вдайтесь до нас.

Говоримо по Українськи.

ДОКУЧЛИВІ СИМПТОМИ.

Люди котрі терплять на нестравність, звичайно вживають такої поживи, яка повинна бути строго заказана як: солодощі, ріжні товщі і пр. Жолудок їх ніяк не в силі стравити сих річий, і хотяй би уживані в дуже малій скількости, вони в коротком часі спричиняють битэ серця, заворот голови і инші недомаганя. Такі обяви э доказом, що хорий зачинаэ опадати з сил та меншаэ відпорна сила супроти недуг, а навіть зовсім зникаэ. Тому треба зав часу забрати ся до ґрунтовного лїченя. Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина э найліпшим средством в таких случаях. Воно чистить жолудок і внутренности, причиняэть ся до ліпшого тревленя і зміцняэ цілий орґанізм. Ціна 1.50 в аптиках. Наколи потрібно вам якого певного средства проти ревматізму, невральгії, люмбаґо, натягненю жил і т. и. Трінера Лініment задоволить вас цілковито. Ціна в аптиках 70-цт. А коли потребуэте певного і приэмного средства до полоканя горла, в случаю запаленя або на якунебудь пухлинину в середині уст, то вживайте Трінера Антіпутрін. Ціна в аптиках 50-ц. і $1.00 а почтою 60-ц. і $1.10.

Наревматизм невралґію і перестудженэ э успішним ліком Трінера Лінімент, який коштуэ 70-цт.

JOS. TRINER
1333 — 1343 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

УКРАЇНСЬКА

кравецька робітня в Едмонтоні.

Наша робітня э одинока, котра Вас може вдоволити. У нас виконуэсь наймоднійші сути, а се тому, що у нас можна дістати найлучші сукна і другі матерії і у нас працюють перворядні кравці.

Робимо солідно і совісно. Всякі замовленя з провінциї полагоджуэмо сейчас.

Тепер на літо, кождий хотів би убрати ся, чомуж отже не убрати ся в гарний і після найновійшої моди ушитий сут чи оверковт. Коли хочете бути вдоволені, напишіть або удайтесь до:—

The Expert Tailors

Gibson Block 9606 Jasper E. EDMONTON, ALTA

Д. ПРОНЮК Властитель.

КАНАДА.

ЗАГАЛЬНА РЕҐІСТРАЦИЯ НА 22-го ЧЕРВНЯ.

Дня 22-го червня (джуна) по цілій Канаді відбудесь реґістрация мущин і женьщин, які покінчили 16 літ житя.

Канадийский парлямент покінчив свої наради.

ОТАВА. Дня 24-го мая, в ночи, канад. парлямент покінчив свої наріди.

Фармері покинули свої фарми, бо правительство забрало шини.

Цілий муніципал на захід від Едсон розвязаний, бо тамошні фармері покинули свої фарми і пішли в иньшу околицю. Причиною сего було зірванэ шин колійової дороги, яка переходила через сю околицю. Правительство зірвало шини зі сеї дороги і вислало до Франциї, чим обурились тамтейші фармері.

Сніг і мороз не пошкодив збіжу.

Фармерскі експерти кажуть, що бувший сніг і мороз не пошкодить урожаю збіжа а противно поможе йому. Они заявляють, що переконанo ся, що де мороз вбив верхню часть збіжа, там рно пускаэ більше корінэ а тим самим пустить і більше бил а сим розуміэсь буде і більше колося.

Треба лише тепла а урожай буде сегорічний красший чим колинебудь.

Конференция методиской церкви в Едмонтоні.

Дня 27-го мая почалась альбертійска конференция методиской церкви в Едмонтоні, в церкві Мекдуґал, на 101 улиці. Над добром методиской церкви радять сотки парафіян і проповідників. Се церква демократична де парафіянии і проповідник мають одинаковий голос, не так як в "дідівскій" ґреко-католицкій і православній де люди складають гроші а піп та епископ господарують ними. Коли то укр. нарід діждесь подібної церкви.

Жовніри, матрози і цивільні нападають на поліцию в Галифаксі.

ГАЛИФАКС, 26-го мая. — В суботу на неділю панували в Галифаксі великі заворушеня і безпорядки. Причиною був кавалок мила, який купив матроз в сторі а не хотів заплатити за него. Сторник покликав полицая, який арештував матроза і його товариша. Коли поліцай він арештованих на поліцийну стацию один з арештованих утік і повідомив своїх товаришів і жовнірів. Сі сейчас зібрались в числі 5 до 10 тисяч і рушили під поліцийні будинки. Тут повибивали всі вікна і поломили двері, знищили кортову салю, і зажадали випущеня арештованого. Поліция не лише що не випустила арештованого а эще і арештувала провідників жовнірів. Се так розбурило їх, що забрали поліцийні автомобілі і потопили їх в пристані. Вдерлись також і до поліцийних стаэм і тут хотіли позабирати коні але поліция сліпими вистрілами повиганяла атакуючих. Майор міста побачив що не жарти приказав випустити арештованих на волю, що заспокоіло товпу і она розійшлась. Товпа наробила шкоди в містових будинках на 10.000 дол. Товпа була запалила поліцийну стацию, де обляла бейл сіна гасоліною, але фаэрмани прибули і почали гасити огонь. Тоді жовніри потяли шлявфи однак фаэрманам таки вдалось загасити. Майор на другий день видав прозьбу до військових властий, щоб не позваляли жовнірам повернувшим з Франциї ходити в великім числі по місті бо се они, які скорі до всяких аван тур.

Порядок в місті держить тепер військо.

ПОШУКУЮ

Українсько-анґ. учителя до нашої школи учити дітий по анґлійски і українськи. Платня 90. дол. на місяць і помешканэ з умебльованэм.

Науку мож почати сейчас, як лише укінчить ся будова учит. хати. Керниця э добра. Школа 5 миль від місточка. Почта приходить і відходить що день. Діти самі українські.

Прошу голоситись інтересованих на сю адресу:

M. H. Onishook
Sec. Treas. of Luzan S. D 2113.
DUVERNAY, ALTA.

Друкарня Канадийця

ВИКОНУЭ

всякі друкарські роботи, як, друкованэ книжок, листів, коверт оголошень, статутів, тикетів, визітові картки, бізнесові каратки і все проче що входить в обсяг друкарської штуки.

Ціна умiркована

Друкарська робота першої кляси.

Адрес: — Телэфон 6932

THE CANADIAN
10336 - 96 Str.
EDMONTON, ALBERTA.

ПРОПАЛИ ДВА КОНІ

Шпаковаті, грива обтята 5 літ старі. Пропали на 12 мая на Норд Едмонтон.

Хтоб знав де они нехай зголосить ся на низший адрес і ОДЕРЖИТЬ НАГОРОДУ.

ST. SAGAN
North Edmonton — Box 930.

НА ПРОДАЖ

3 молодих реґістрованих бугаїв раси "шорт-горн" і 2 реґістрованих лошаків-огерів раси "клайдес-дейл".

F. C. SMITH
Lamont, Alta.

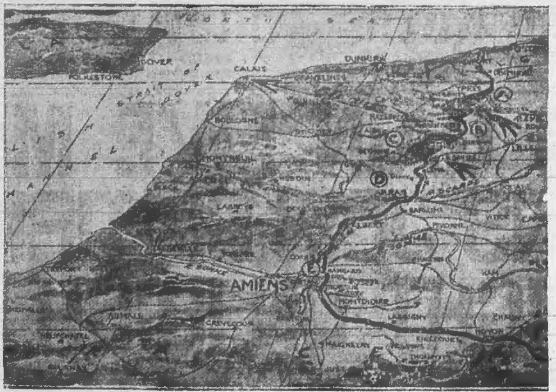

Терен, де Німці почали далі продовжати свою офензиву в Франциї.

„Канадиєць" Релігійно-моральний ТИЖДНЕВНИК. Передплата на рік лише $1.

Канадиєць
THE CANADIAN

„THE CANADIAN" 10336 -- 96 ST. Edmonton, -- Alberta.
Advertising rates furnished on application. All kinds of job printing done.

РІК VIII. Ч. 25. EDMONTON 26. OF JUNE 1918. VOL VIII. No. 25.

ВЕЛИКЕ ПОРАЖЕНЄ АВСТРІЙЦІВ.

МОЖНА ЭЩЕ ЗАРЕҐІСТРУВАТИ СЯ.

—*=*=*—

На Україні почалась революция проти тепер. правительства.

Фран. перевозовий корабель з військом затопила субмарина.

ПАРИЖ, 20-го черв. — Корабель "Ст. Анна" затопила нім. субмарина. На кораблі було 2150 жовнірів, з чого уратовано 1.512.

Большевицьке правительство скинено в Самарі.

АМСТЕРДАМ, 20-го черв. — З Берліна доносить, що большевицьке правительство зістало скинене ц Самарі, старій Росиї. Нове правительство оголосило воэнний стан вздовж сибірської колэї.

В Киэві великі уличні бої.

ЛОНДОН, 20-го черв. Поверх 40.000 зоружених селян, сторонників поваленої Цен. Ради, прибули до Киэва і розпочали уличні борби з прихильниками гетьмана Скоропадського. Поліблі борби поширяють ся і на иньші міста на Україні.

21 кружляків і много субмарин заблькували Британії.

ЛОНДОН 20-го черв. Через наше заблькованэ каналу, затопленэм кораблів з камінэм 21 нім. кружляків много субмарин і иньших помічних кораблів лежать дармо в пристані Зебруґ. Сі замкнені в пристані кораблі суть виставлені на наше часте бомбардованэ.

Анґлія видаэ денно поверх 34 міліони на війну.

ЛОНДОН, 20-го червня. Міністер Андрю Бонар Ло предкладаючи в парляменті під голосованэ кредит в сумі 500,000 000 фунтів штерлінґів заявив, що денні видатки Великої Британії на війну виносили пересічно в фінансовім чвертьрічи 6.848.000 фунтів штерлінґів, що рівнаэ ся $34,240.000.

Мясо доставлене до амер. фльоти зіпсоване.

НЮ ЙОРК, 21-го черв. — Сотки тисяч фунтів мяса в кенах доставленого амер. фльоті показалось бути зіпсованим через що маэсь його знищити як не пригоже до їди.

В Австриї сильні голодові заворушеня.

АМСТЕРДАМ, 21-го черв. — В Австриї ширять ся скоро заворушеня проти зменьшуваня їди. Робітники в Відни, в числі 150.000 покинули роботу в амуніцийних фабриках, пішли під палату цісаря і там повибивали вікна. Поліция і війско зробило ужиток зі зброї і велике число вбитих і ранених.

Австрійский наступ здержаний в Італії.

РИМ, 22-го черв. — Австрійский наступ зовсім здержаний в гірских околицях. Над Піявою вдалось Австрійцям при великих стратах перейти в деяких місцях через ріку але Італійці в многих місцях змусили їх завернутись назад.

Всіх, що скаржуть ся на голод Німці відсилають на фронт.

КОПЕНГАГА, 22-го черв. — В Німеччині великий брак їди. Часто мож побачити тут і там на улиці як проходжуючий нараз паде з голоду на землю. Всіх, що кричуть отверто на брак поживи відсилаэсь на фронт, через се многі волять в дома з голоду гинути чим йти битись.

Німці з Берліна втікають літаками перед голодом.

КОПЕНГАГА, 23-го черв. — Нині один літак з 3 особами перелетів границю і осів на данскій території. Всі три особі оповідають, що в Німеччині, а головно в Берліні, страшний голод, який змусив їх до утечі з Німеччини. З Берліна вибралось два літаки з утікачами до Данії але один з них зістрілено по дорозі, над Балтійским морем нім. патрулею.

Італійці побили Австрійців.

РИМ, 24-го черв. — Від Монтельо до Адрійского моря наші війска побили Австрійців і змусили їх без порядку втікати на давні свої позициї. Австрійскі страти суть величезні.

Велика побіда Італійців.

ВАШИНГТОН, 24-го черв. — Італійці побили на голову австр. армію, яка перейшла була на правий бік рику Піяву. Австр. недобитки втікли через ріку лишаючи засобою величезні засоби амуниції і канон. Досі полонили Італійці 45.000 Австрійців.

РАТУНКОВА СТАЦИЯ ПОЗАДУ БОЭВОЇ ЛІНІЇ.

Французска ратункова стация сейчас за боэвою лінією, де даэсь першу поміч раненим. Стация ся э покрита мішками з піском перед бомбами.

Ріка Піява спричинила страшне пораженэ Австрійців.

РИМ, 25-го черв. — Коли Австрійці тому тиждень взад почали наступ, ріка була плитка а місцями вода майже висихала. Коли Австрійці опинились на другім боці ріки Піяви, води з гір почали збиратись і виповняти береги а навіть розливатись по долах. Мости вода позабирала зі собою а австр. війскам не мож було післати ані поживи ані амуниції. Коли вода не спадала, почали Австрійці в ночи на 23-го сего місяця, переправлятись на другий бік до своїх. Тоді Італійці гарматами знищили мости враз зі жовнірами, які потопились в ріці, а відтак всіми резервами вдарили на останки Австрійців. Австрійці боронились з початку завзято однак перед переваогою почали кидати оружіэ і бчи до ріки. Тут збивались на деяких эще мостах, яких пражила немилосердно італ. артилэрия і змітала сотками в ріку. Останки на правім боці тоді піддались зі всіми своїми великими засобами.

Австрійский міністер приписуэ пораженэ Німцям.

АМСТЕРДАМ, 25-го черв. — Барон Буріян, міністер заграничних справ приписуэ цілу вину пораження Німцям які домагались сего наступу на Італію. Буріян відраджував, бо через брак поживи не вірив в успіх і побоював ся, що невдача наступу буде мати великий вплив на населенэ Австриї, яке може почати через се революцию. Німечина домагалась сего наступу, щоб улекшити натиск на фран. фронті.

МОЖНА ЭЩЕ ЗАРЕҐІСТРУВАТИСЬ.

Канадійске правительство повідомляэ, що всі, які не зареґіструвались на 22-го червня, можуть зареґіструватись в протягу 30 день на кождій почті в Канаді.

Колиб хто в сім часі не зареґістрував ся буде строго караний. Наші люди, котрі не зареґіструвались эще нехай не легковажать собі а сейчас йдуть до реґістраций.

Реґіструють ся всі, що покінчили 16 літ і то так мущини як і женьщини.